

SZÉKELYFÖLD.

Közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Szerkesztő- s kiadóhivatal:
K.-Vásárhelyt a könyv-
nyomdában, Csik-Szeredán
T. Nagy Imre szerkesztő
lakásán.

Megjelenik: vasárnap, kedden, csütörtökön és szombaton.
Előfizetési díj: egy évre 6 frt, fél évre 3 frt,
negyed évre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára helyben 3 kr.

Hirdetések és nyílt-terek
árszabály szerint felvétet-
nek a kiadóhivatalban
Cs.-Szeredán és Kézdi-Vá-
sárhelyt.

Előfizetési felhívás.

Az 1881. december 18. án kelt s kiosztott felhívás értelmében előfizetést nyitunk a „Székelyföld” czimű közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi, hetenként jelenlegi nagyságában 4-szer megjelenő hirlapra, a következő árakkal:

Egy évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.

Az előfizetési pénz a kiadóhivatalba és pedig K.-Vásárhelyt a nyomdába, vagy Csik-Szeredába T. Nagy Imréhez küldendő, vidékről legezélszerűbben postátalvánnyal.

K.-Vásárhelyt, 1882. január 1.

A „Székelyföld” kiadó hivatala.

Táviratok.

— Magyar távirati iroda Budapestén. —

Konstantinápoly, jan. 16. A szultán panaszkodik a hatalmaknak az egyiptomi ügyekbe való avatkozások fölött.

Triest, jan. 16. A kiállításra a védnökséget Károly Lajos főherceg elfogadta.

Bukarest, jan. 16. Kelet-moldvai utazók szerint Bessarabiában nagyobb orosz csapat összpontosítottak.

Budapest, jan. 16. A lapok Rohonczy föllépésével foglalkoznak.

Budapest, jan. 14. Az időjelző intézet észleletei szerint derült, csendes időjárás várható, fagygyal.

Mi ujság?

Az amerikai kivándorlás ellen erőiesen lép fel a kassai ipar-kamara. Tárgyalásokat folytat Schönborn Ervin örökös gróf munkácsi uradalmával 9 laczkovai kósárfonó családnak az uradalom óriási birtokainak egyikén való megtelepítése végett. A telepítvényések ingyen épületeket és roppant olcsó bér mellett földeket kapnának, továbbá az uradalom terjedelmes füzeinek használatát kedvező feltételek mellett nyer-

nék el. Schönborn Ervin gróf lesz az első magyar magnás, ki az ügyet, a munkaerő kivándorlásának veszélyességét felfogva, mentő tettekkel és nem üres frázisokkal küzd a veszély ellen.

Angyeliás püspöknek szerb patriarchává való kineveztetését az uralkodó már aláírta.

Kossuthnak román nyelvre lefordított iratairól szólva a „Románia Libera” Kossuthot piskos szavakkal illeti, s azt mondja, hogy a moldvai bojár okosabbat cselekszik, ha adósságait kifizeti, mintha az in égie felakasztottnak iratait kinyomatja. Bukarest összes köreiben felháborodás uralkodik, a „Románia Liberának” e moeskos czikke fölött.

Bécsujhelyből és Laibachból három hegyi üteg indult utnak Dalmáciába. A hadműveleteket Jovanovic altábornagy személyesen fogja vezetni s őt Slamelka tábornoki főnök fogja műveleteiben támogatni. Slamelka Dalmácia földrajzi viszonyait tökéletesen ismeri. Herzegovinai főhadparancsnok gyanánt János Salvator főherceget emlegetik azon esetre, ha nagyobb mérvű akció válnék szükségessé. A főherceg már Triesztbe utazott. A Dalmáciába menő csapatok béke létszáma századonként csak 120 főre emeltetik, ha az óperációk nagyobb kiterjedést öltenének.

A honvédelmi miniszter körrendelete szerint, mely a katonatiszti szállásbéreket állítja meg, Bécs és Budapest osztályon kívül vannak, ezeken kívül pedig az összes osztrák és magyar városok tíz osztályba vannak sorozva a szerint, hogy a megelőző 5 évről beszerzett lakbér-adatokból mekkora átlagos lakberek kerültek ki. Az 1. osztályba Magyarországon egy város sines sorozva; a 2-ik osztályban csak kettő: Szeged s Temesvár, a 3-ik osztályban: Debreczen, Kassa, Kolozsvár, M.-Vásárhely, N.-Kanizsa, Pozsony és Zágráb; a 4-ik osztályban: Eperjes, Fiume, Győr, Miskolc, N.-Várad, Sopron, Szatmár-Németi, Sz. Fejérvár; az 5-ben: Arad és Brassó. Továbbá az erdélyi városok közül: Déva, Deés és Nagy-Szeben a 6-ik, Beszterce, Erzsébetváros, Fogaras, Gy.-Fejérvár, Medgyes, Szászváros és Székely-Udvarhely a 7-ik, Csikszereda, Földvár, Segesvár és Szászsebes a 8-ik, Berethalom, Kézdi-Vásárhely és Nagy-Disznót a 9-ik osztályba soroztattak.

Társas életünk.

Csik-Szereda, 1882. január 3.

Megyéink társadalmi életének hiányait s ezen hiányoknak a közszellemre, a műveltségi fejlődésre s a culturalis mozgalmakra való káros befolyásait kívánám itt taglalni, azon reményben, hogy a hiányoknak nyílt és őszinte feltárásával talán új életre lehetne deríteni a csiki társas életet s a káros hatások ismertetésével talán föl lehetne ébresztetni azon új szellemet, mely az irányadó elemek belsejében csak szunyadozik.

Megyéinkben — mint fájdalommal tapasztaljuk — tulajdonképeni társas élet nincs. Nagyszámu intelligenciával birunk s mégis azon életkedv, nemesebb szórakozási vágy, hasznos és szellemfejlesztő időtöltés, mely más hasonló kisebb vidéki városokban uralkodik, nálunk nem található föl. Minden megyének társadalmi niveauját azon mértékkel szokták mérni, a mely mérték alá székhelyi városainak társas élete esik. Sajnos, hogy Csik-Szereda e tekintetben nagyon káros állapotokat tüntet fel.

Nincs kétség abban, hogy a társas élet felelevenítése, fejlesztése és ápolása első sorban mindig a fiatalság feladata. Azoknak életkedve, vidorsága, szellemi élénksége és találékonysága adja meg mindig az impulzust a társas életnek. És e tekintetben a mi fiatalságunkat nagy mulasztások terhelik, mely mulasztások annyival terhesebb súlylyal nehezédnek rá, mennyivel inkább elismerjük, hogy fiatalságunkban megvan alapjában minden tényező, a mi a társas élet megteremtéséhez kívántatik. Hanem a csiki fiatalság nagyon lanyha és közönyös szerepet visz a társas élet felelevenítésében. Ugy látszik, mintha azt várná mindig, hogy a sült galamb készen szálljon a szájába. Kezdeményezés, vállalkozási szellem és tevékenység egyáltalában nem tulajdonságai. Az események folyásának irányát, a helyett, hogy hivatása szerint ő szabná meg, fásult resignatióval hagyja a véletlen körül-

mények által vezetetni. Igaz ugyan, hogy az ifjuság ezen resignatiójának, ezen tartózkodó viseletének megvan szintén a maga magyarázata és oka, mely némi méntségül szolgálhat arra, ha a fiatalság bizonyos huzakodást tanusít a társas élet felvidításában.

Az ifju ember nem igen szereti azt, ha kezdeményezését fel nem karolják s másodszor már nehezen bírható rá az újabb kísérletre. Már pedig az sajnálatos tény, hogy a fiatalság már több ízben kezdeményezett mulatságokat a nélkül, hogy a családok részéről kellő pártolásban részesült volna. Ily körülmények közt aztán nem nagyon lehet csodálni, ha a fiatalság kevésbé gyakorolja hivatását.

(Vége következik.)

Kézdi-Vásárhely, 1882. jan. 15.

A kézdivásárhelyi zenede 1882. évi január 15-én hangversenyt rendezett, mely a hozzá kötött fényes reményeknek teljesen megfelelt. Nagy és diszes közönség jelent meg az idei farsang ezen első mulatságán. Szívünkben örövendünk, hogy e derék, jóra való egylet végre felébredve lethargikus álmából, életjelt kezd adni magáról. Ezen egylet volna hivatva majdan a szomorú böjti napokban laza társadalmi életünkbe egy kis életet önteni. A mai estély sikere elég biztosíték arra nézve, hogy a közönség, mely egész szeretettel csüng e kedvencz egylet működésén, jövőre sem vonandja meg pártfogását.

Lapunk szűk tere nem engedi meg, hogy minden darabbal tüzetesen foglalkozzunk; ugyanazért csak a nevezetesebb részleteket fogjuk kiemelni. A zenede összesen 6 drbot adott elő, melyek mindenike dicsőséggel állja ki a kritikát. Különösen sikerültek: a „Cocopolka“, a „Gulyás-csárdás“, „Fel a zászlóhoz“ és végül az „Ave Mária“, melyben Sebők ur gordonka-soloja művészien lett előadva.

Kovács Thekla k. a. két concertdarabot adott elő

A „Székelyföld“ tárczája.

A jégén.

Csik-Szereda, 1882. január 6.

Mint afféle tiszteletbeli pártoló tagja a korcsolyázó sportnak, kötelességemnek ismerem én is, hogy legalább tollammal szolgáljam a clubbot, mert lábaim alól kisiklik a korcsolya. Talán e hírlap terén több pártolót szerezhetek társaságunknak, mint a jégpályán föllépve, hol babér helyett csak koponyatörési sebhelyek diszitenék magasodó homlokomat. De térjünk a dologra. Hosszas vajudások után végre rábírtak cimboráim, hogy becses és közszeretben álló személyiségemet kivigyem a jégpályára. Megunva a folytonos zsörtölődést, a napokban csakugyan megjelentem a csikszeredai korcsolyázók multságainak színhelyén és most a szíves olvasó engedelmeivel és türelmének igénybevételével ottani tapasztalataimnak elfogulatlan és hű leírását szándékozom adni.

Mindenekelőtt azon collegiális jó viszony lepott meg engemet, mely férfiak és nők közt uralkodik, kik egymásnak nemcsak egyik, de mindkét kezét szorongatják. A mily ajánlatos benyomást tett e viszony reám

első pillanatra, ép annyira kellemetlenül voltam érintve némelyek azon csapodársága által, hogy ezt a két kézzel való szorongatást nem csak egy, de minden nőnél gyakorolják. Különösen kiválik e tekintetben egyik tagtársunk, kinek ily nagymérvű hűtlenségét ha magam nem látom, soha sem hittem volna el. E barátunk ellentétéként tünt föl szememben a jégpálya egy másik prototyp alakja, kit mindig a megtestesült hűtlenségnek képzeltem s ki, ime, a legnagyobb hűséget tanusítja abban, hogy egyedül korcsolyázik. Bizonyosan hervadó babérain mereng. A zöldülő babérok friss és új erők halántékait övedzik a directorium képeben. Övék az ország, a hatalom és a dicsőség s tán még más valami is, a mi majd kitudódik. Ezek a jelen emberei. Ha ezek kidőlnék, csak akkor nyílik meg a tér a jövő emberének, a „gyalogos korcsolyázó“-nak, ki a nap hőse által skártba lévően téve, korcsolyát addig nem is köt, míg elötte az út meg nem tisztul. Csakhogy én, ki őt ismerem, szomorú csalódást jósolhatok mind azoknak, kik tőle várnak valamit. Mindennap el is énekelem neki, hogy „multadban nincs öröm, jövődben nincs remény, hanyatló lump fiam, miattad v é r z t e m“) én!“

*) Poetica licentia.

zongorán. A mily kellemesen lepte meg a közönséget bájos megjelenésével, ép annyira elragadta correct játékaival és technikai ügyességével. A közönség zajos tapsokkal jutalmazá a bájos művésznőt. A kihívás után előadott népdal-változatok frenetikus tapsokra ragadtak a közönséget.

A hangverseny egyik kiemelkedett pontját képezi Bölcskény Ilona szavalata. A vers címe: „Pókayné“, Gyulaitól; egyike a magyarköltészet legszebb gyöngyeinek. B. I. k. a. teljesen átérzve és gondosan tanulmányozva az érzelemgazdag vers minden szavát, az anya büszkesége, örült fájdalom, kétségbeesése művészi kifejezést nyert az ügyes előadás által. Egyike a legsikerültebb szavalatoknak, miket valaha színpadunkon hallottunk.

Ifj. Kovács Dániel szellemduosan értekezett a farsangról. A beszótt pikáns epizódok, a sajtóságos eredeti felfogás általános derűtséget okozott. Ugy vettük észre, hogy az alakok nem egészen a fantasia alkotásai s némi vonatkozást vélünk találni némely élő személyekre. Mi hallgatunk, az érdekeltek is hallgatni fognak s így szent a békesség!

A tanító dalárda is szépen megoldá feladatát. Különösen a „Szatóc-dal“ igen tetszett a közönségnek; meg is újráztatott.

A hangverseny tehát teljesen sikerült; legyen szabad azonban 3 kérést intézni a tisztelt zenedéhez. Először: jövőre több világosságot kérünk. A petroleumadó nem oly nagy, hogy e miatt a terem hátsó részét félhomályban hagyják. 2-szor: több meleget kérünk, mert hisszük, hogy a művész urak „izzadtak“, de a nagyérdemű közönség didergett. A „Coco-polká“-hoz a közönség fogvaczogása képezte az accompaniát. 3-szor: több figyelmet kérünk a zenedétől; t. i. ha a közönség kézzel és lábbal igyekszik az elismerés adóját leróni s ha a művész urakat látni ohajtja, szíveskedjenek a közönség jámbor ohajának eleget tenni.

A hangversenyt bál követte. Elmondhatjuk, hogy e bál „nagy port vert fel“, mert egy fél óra alatt oly por keletkezett, hogy alig lehetett az alakokat fel-

ismerni. Méltán sohajthatott fel egy valaki a költővel:

„Ködfátyolkép az emberek,
S én egy arcot sem ismerek!”

D.

Mindenféle.

— A k.-vásárhelyi szeszgyárosok részéről az elmúlt évben szeszfogyasztási adó címén 89017 frt 95 kr fizettetett az államkincstárba. Ide számítva még azon összeget, mit K.-Vásárhely város különböző adókból még fizet, összesen körülbelül 150 ezer foly be évenként városunk részéről az államkincstárba. Igen méltányosnak tartanók, ha a magas kormány tekintetbe véve azon nagy összeget, melylyel városunk az állami jóllét előmozdításához évenként járul, legalább iskolaépítésre a kért és megtagadott összeget utalványozná.

— A csikszeredai farsangot a „Vöröskereszt egyesület“ a folyó évi január hó 12-én tartott, táncszal egybekötött első fillérestélyével nyitotta meg. — A műsorozat első száma Szász Károlyné zongorajátéka volt, ki Dreischöcknek egy igen szép darabját játszotta el. Utána Deák Ignáczné egyszerű bensőséggel szavalta Petőfi „Palota és kunyhó“ című költeményét. Őt követé Lázár Louise, ki zongora-kísérettel mellett népdalokat igen szépen énekelt. Végül Kovács Sándor Nagy Ignácznak „A nagy orr“ című, mulattató csevegését ügyesen adta elő. Ez után tánc következett, mely éjjel utánig tartott. A bevétel 50 frt 50 kr. volt. Ez estélyt Gál Elekné és Nagy Sándorné asszonyok rendezték. A következő estély f. hó 21-én, Benadek Istvánné és Élthes Jakabné által fog rendeztetni. Ajánljuk a rendezőségnek jövőre, hogy a szétküldözendő programokat helyes magyarsággal szerkeszték s a széthordatásra több gondot fordítsanak.

— Egy jeles népnevelő. A mint lapunknak írják, Molnár András feltorjai tanító egyik tanítványát annyira megverte, hogy az orvosi látélet 40 napi gyógykezelést irt elő. A bűnper ellene megindított.

— Nyilvános számadás. A Csikszereda városi római kath. elemi iskola által folyó hó 8-án előadott szin- és pásztorjáték a szellemi, erkölcsnemesítő hasznon kívül még anyagi hasznát is adott, a mennyiben az iskolai könyvtár megalapítására 30 forint és 83 kr tiszta jövedelmet hozott. Midőn erről nyilvános számadást teszek, kedves kötelességemnek tartom általában a felülfizetőknek, de különösen Thali István és Molnár Lajos uraknak kiváló köszönetemet nyilvánítani azon szívességükért, hogy a megalapítandó könyvtár számára több kötet becses könyvet ajándékozni szívesek voltak. Csikszereda, 1882 január 14-én. Domokos János s. k. isk. széki elnök.

— Miután K.-Vásárhelyt a koresolya egyesület — a jégpálya összeromlása miatt — pang, mint értesülünk, helyébe egy néhány lelkes ember egy „borkoresolya-eget“ — et szándékszik alapítani. Gratulálunk e szép eszmének, s nagy jövőt jósolunk neki.

— K.-Vásárhelyt összeállítottak a virilisek névsora. E városban a legtöbb adót fizető 503 frt 58 krral s a legkevesebb 133 frt 4 krral fordul elő.

Vannak még a jégpálynak más érdekes személyei is, de azok kevésbé szereztek még érdemeket arra, hogy őket szerepeltethessem. Ebbeli igyekvésük meghálálásáról azonban biztosíthatom.

Ha a nők oly kényesek nem volnának koresolyázásukra, egy pár csinos esést részletezhetnék is, de így csak annyit mondok el, hogy azon tapasztalatot szereztem, miszerint valamennyi esés a vezető vagy szembejövő férfiak ügyetlenségéből származott és bámulatos azon könnyűség és kecs, melyet nő-collegáink az elesésben és az esés utáni felállásban tanusítanak. Nem mulaszthatom el megdicsérni bájos collegáink azon finom gyöngédségét is, melylyel a vezető férfiaknak ilyen eseteléseit azután meg is köszönik és nem mulaszthatom el megróni azon férfiak sarkazmusát, kik a köszönetet elfogadva, elég udvariatlanok azt feladni, hogy „jó szívvel máskor is“.

De mára legyen elég ennyi; jövőre többet. A menyinyiben tapasztalataimat valaki kifogás alá venné, szabadságában áll netáni ellennézeteit kifejtetni.

Scrulpulus.

PIACZI ÁRAK.

		K.-Vásárhely január 12.	
		frt	kr
Hectoliter	Buza (tiszt)) legszebb	8	—
	) közepes	7	60
	) gyöngébb		
	Buza (vegyes)) legszebb	7	—
	Rozs) közepes	4	80
	Árpa) legszebb	4	20
	) közepes		
	Zab) legszebb	2	80
	) közepes		
	Törökbuza	4	60
Kilóer.	Kása	12	
	Borsó	7	
	Lenese	10	
	Fuszulyka	5	—
	Lenmag		—
	Burgonya	1	50
	Marhahús		36
	Disznóhús		40
	Juhhús		24
	Faggyu		32

Magy. kir. államvasutak.
Keleti vonal.

MENETREND.

Érvényes 1881. május 15-től.

PREDEAL-NAGYVÁRAD.

Állomások		Gyors- vonat 1.	Sze- mély- vonat 3.
Bukarest	Indul	8.15	6.30
Predeal	"	1.09	4.53
Tömös	"	1.33	1.21
Brassó	(Erk.)	2.06	6.13
Földvár	(Ind.)	2.16	6.52
Apáca	"	2.44	7.23
Kőpecz	"	3.03	7.43
Alsó-Rákos	"		8.13
Héjastalva	"	3.54	10.15
Segesvár	(vendéglő) (Erk.)	5.07	10.32
	(Ind.)	5.12	10.52
Medgyes	Ind.	6.01	12.06
Kapns	(Elágozás) vendéglő) (Erk.)	6.13	12.24
	(N.-Sze-)	6.31	12.30
	(benfelé) Ind.		
Tövis	(Elágozás) vendéglő) (Erk.)	7.30	2.06
	(Gy.-Fehér-)	7.37	2.26
	(vár felé) Ind.		
Kocsárd	(Elágozás) vendéglő) (Erk.)	8.18	3.24
	(M.-Vásár-)	8.23	3.34
	(hely felé) Indul		
Kolozsvár	vendéglő) (Erk.)	10.07	5.59
	(Indul)	10.17	6.24
Nagyvárad	vendéglő) (Erk.)	1.45	11.04
	(Indul)	1.50	11.25
Budapest	Erkezik	7.30	8.45

A vastagabb keretbe nyomtatott számok az esti 6 órától reggeli 5 óra 59 perczig számított éjjeli időt jelentik.

Felölös szerkesztők:

T. Nagy Imre, Ifj. Dobay János.

Kiadó tulajdonos:

Szabó Albert.

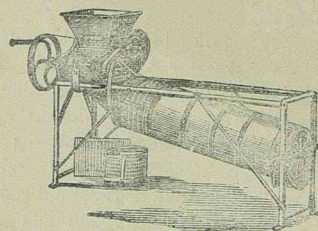
NYomatott Szabó Albertnél Kézdi-Vásárhelytől.

Minden kiállításon az első érdeméremmel kitüntetve.

Ezüstérem. Páris 1878.

Ada, máj. 1-én 1881. aranyérem.

Zala-Egerszeg, május 2-án 1881. Első díj.

29—30

Brogle J. és Müller

gép- és rostalemez-gyára B.-Pesten

(A Margit-hid közelében.)

Készít **trieuröket** (konkolyválasztó) C kü-
lönféle nagyságban.

Trieur hengereket malmok számára,
Koptatókat.

Szelelő rostákat.

Szitákat és rostákat cséplőgépek számára.

Diphtheritis.

(Torokpenész.)

Kitűnő, bizonyos védszert, mely ugy a **diph-
teritis**, mint a többi ragályos járványok
(himlő, sarlach stb.) ellen használható —
küldök azonnal, bérmentve **90** krajczár posta-
utalvány beküldése mellett.

Czim: Oklevelezett gyógyszerész:

WOTS. — TÖMÖSÖN. — 1

Ez uttal ajánlok:

I. AMBROZIA. Elsoványodás és elgyengülés
ellen. — kivált nehéz betegségek után — aztán
vérhiányt szenvedő gyengélkedő fiatal
leányoknak, mint kitűnő hasznosnak bizo-
nyult és melegen ajánlott szert. Ára **1** frt **80** kr
postautalvány vagy utánvétellel.

II. EMINENT. Megszünteti bizonyosan a
hajkihullást, elősegíti csodaképpen a hajnövést,
eltávolítja azonnal és meggátolja a további kor-
pát a fejbőrön és hajan. — Ára **60** kr. — Két
dosis **1** forint.

Különlegességeim jóságáról és ártalmatlansá-
gáról kezeskedem.